

УДК 621.31

Коваль Т. – ст. гр. ЕМ-51

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ СТИМУЛЮВАННЯ ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧИХ ЗАХОДІВ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Науковий керівник: к. е. н. Синькевич Н.І.

Актуальність проблеми енергозбереження обумовлюється значною залежністю України від імпорту енергоносіїв, а також високою енергоємністю економіки, житлово-комунального сектора та установ бюджетної сфери. Рівень споживання енергії на опалення в Україні є у 5-8 разів вищим за середньоєвропейські норми, а енергоємність ВВП - у 3,2 рази вищою порівняно з розвиненими країнами, у 3,6 рази - порівняно з країнами ЄС та на 9 % - порівняно з Російською Федерацією. Це значно знижує в коротко- та середньостроковій перспективі конкурентоспроможність вітчизняної продукції на зовнішніх ринках збуту та веде до зниження рівня реальних доходів громадян.

Причиною високої енергоємності є застаріле та високоенерговитратне обладнання значної частини вітчизняних підприємств та опалювальні прилади у соціально-побутовій сфері; відсутність достатніх фінансових ресурсів для модернізації обладнання та заміни опалювальних приладів.

Реалізація можливостей енергозбереження гальмується відсутністю дієвого економічного механізму стимулювання інвестування, розроблення та впровадження енергозберігаючих заходів, особливо на регіональному рівні.

Проблеми енергозбереження існують у більшості регіонах України і особливо гостро у регіонах, які є високоенерговитратними. У більшості областей України прийнято регіональні програми енергозбереження, але здебільшого вони є декларативними і не враховують зміну зовнішніх чинників.

У систему заходів стимулювання енергозбереження доцільно включити:

1. Цільову фінансову підтримку проектів розробки та впровадження енергозберігаючих технологій і устаткування, планування та формування запасів паливно-енергетичних ресурсів для сезонних потреб промисловості та сільського господарства. Обов'язковою при реалізації заходів є необхідність моніторингу та визначення економічної ефективності профінансованих заходів і виділених коштів.

2. Формування інноваційної та ресурсозберігаючої ідеології у населення регіонів та України в цілому.

Суб'єктами реалізації цих заходів є державні та громадські асоціативні структури, які займаються питаннями енергозбереження.

3. Підвищення відповідальності регіональних органів влади та соціальної відповідальності бізнесу за впровадження енергозберігаючих технологій.

Для реалізації системи запропонованих заходів ефективним було б також використати фінансовий потенціал фірм-виробників енергозберігаючого устаткування та обладнання. З цією метою потрібно створити на рівні регіональних органів влади робочі групи, які б спільно із представниками бізнес-асоціацій доводили до населення інформацію про необхідність впровадження енергозберігаючих технологій.